

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska integrationsfonden

UDDEVALLA KOMMUN

Slutredovisning projektet Ungas väg för ökad makt och frihet (F.Y.Embassy)

Projektnamn: Ungas väg för ökad makt och frihet (F.Y.Embassy)

Projektanordnare: Uddevalla kommun

Projektperiod: 2010-05-01---2012-06-30

Total projektkostnad: 3 370 573

Medfinansiärer: 13 Fyrbodals kommuner varav Uddevalla kommun är projektägare

Projektpartners:

För mer information, kontakta: Rita Paulsson Svensson/Enhetschef
kommunledningskontoret i Uddevalla kommun

Telefon/fax: 0522-698064

E-post: rita.p.svensson@uddevalla.se

Ev. hemsida med projektinfo: fyembassy.se

Rapportförfattare: Även

Alexandra Davidsson & Christoffer Karlsson/ Unga ambassadör F.Y.Embassy

Telefon/fax 0522-698065

E-post: alexandra.davidsson@uddevalla.se / christoffer.karlsson@uddevalla.se

Övriga rapporter eller annat material från projektet:

1- *Sammanställning för antal ungdomar och personal som F.Y. Embassy har träffat i Fyrbodals perioden: Maj 2010-juni 2012*

2- *Delrapport 1-9 från vår externa utvärderare*

3- *Slutgiltig processutvärdering från vår externa utvärderare*

3- *Verksamhetsfilm*

0. Sammanfattning

Projektets syfte bygger på att skapa och föra en dialog kring FN's allmänna förklaring av de mänskliga rättigheterna, hedersproblematik, HBTQ, integration, jämställdhet mm, för att attitydförändra kring det som inte är förenligt med de mänskliga rättigheterna och på så sätt successivt tillföra kunskap för att skapa ett mer tolerant samhälle. De ungdomar som anställs för att utföra detta attitydförändringsarbete är utbildade inom ovannämnda ämnen samt retorik för att säkerställa kvaliteten i vårt arbete. Procesen för utbildningen för att bli en ung ambassadör ser ut som följer.

- Introduktionsföreläsning – Kring de ämnen projektarbetet berör.
- Dialoggrupp – Dialog utförd av redan diplomerade unga ambassadörer med fördjupning kring de ämnen projektarbetet berör med intresserade ungdomar.
- Spetsutbildning – I tre steg där man går djupare in på dessa ämnen och ta del av professionella föreläsare med stor kunskap inom sina ämnen.
- Praktik – Där de får gå bredvid de unga ambassadörerna för att se hur arbetet utförs i de olika arbetsmetoderna samt att få pröva på själva och börja känna sig bekväma i rollen som ung ambassadör.
- Diplomeringsceremoni – En högtidlig ceremoni där de som genomgått de tidigare instanserna diplomas och anställs av projektet som unga ambassadörer.

Projektet har genomförts i stor samverkan med samtliga Fyrbodalskommuner och arbetat oss fram till mycket goda resultat. Med utgångspunkten mänskliga rättigheter och alla likas värde så har ungdomarna använt sig av följande arbetsmetoder. Dialoggrupp, föreläsning, fältarbete samt mentorskap och gjort ett så bra arbete att de uppmärksammats både lokalt, nationellt och internationellt hos både privatpersoner samt i media. Engagemanget hos ambassadörerna har varit såpass stort att de inte endast förlitat sig på att projektet i sig fått fram arbetstillfällen utan även tagit en stor del av deras privata tid till att se till att projektet uppmärksammats i allt från sociala medier till företag och andra kommuner än dem som redan är förankrade i projektet. Vilket visar på att vi funnit ett vinnande koncept med ämnen som ligger rätt i tiden och ungdomar kan förstå och brinner för.

Att arbeta som ung ambassadör innebär inte bara att man skall kunna sina upplägg och veta hur man för sig när man representerar en kommun utan även att vara en god förebild professionellt som privat. Därför är detta inte bara ett arbete med ett par arbetstillfällen i veckan utan också ett arbete där man inte bara stärker den goda bilden av projektet i sig utan även skapar en god bild av sig själv där man visar framfötterna och skapar sig goda förutsättningar för framtiden.

Ett av de motto vi använt oss flitigt av under bland annat dialoggrupper är ”inget är fel” när man pratar om åsikter, vilket gör det lättare för de medverkande att känna tillit till de unga ambassadörerna, öppna sig och lägga fram sina fördommar. En annan anledning till varför mottot använts är eftersom attitydsförändring inte sker genom att hålla en föreläsning och

påstå att ”detta är det rätta sättet att tänka på”. Därför används mottot då attitydsförändringar sker genom dialog när fördommar kommer upp till ytan.

1. Projektiden – Projektets huvudsakliga syfte och inriktning

1A. Ursprungliga projektiden.

Eftersom huvudsyftet i Fyrbodal Youth Embassy har varit ”attitydförändring”, har ambassadörerna lyft upp dessa viktiga ämnen inför många olika målgrupper. Ambassadörerna har haft sitt arbetsområde både på den offentliga samt privata sektorn. Ambassadörerna har träffat allt från högstadieelever, gymnasieelever, studerande på komvux/folkhögskolan/högskolan, tjänstemän, politiker samt entreprenörer/företagare. Ambassadörerna kan 14 olika språk inklusive teckenspråk samt kommer från olika religionstillhörigheter, etniciteter och har olika sexuella läggningar. Vi har också i ambassadörsgruppen personer med olika funktionsnedsättningar. Denna mångfald har varit en av framgångsfaktorerna i projektet.

Den ursprungliga projektiden utgick ifrån konceptet kring ”Sharafs Hjältar” där fokus skulle ligga på att ta upp ämnet hedersproblematik och föra en dialog kring detta och yrka egenmakt med tredjelandsmedborgare som målgrupp. Efter förstudien som utfördes i regionen Fyrbodal (13 medverkande kommuner av 14) så visade det sig att behovet var så mycket större än vad som först trots. Det behövdes ett grundligt attitydsarbete hos ungdomarna och en stor del av ungdomarna i målgruppen riskerade att hamna i ett utanförskap, vilket skulle leda till en hämmad utveckling då beteendet lätt fördes ner i ledet. Därför behövdes goda förebilder som tar upp dessa ovannämnda frågor och hjälper till att skapa en väg ut ur utanförskapet.

Med utgångspunkten från ”Sharafs Hjältar” i deras arbete med egenmakt och hedersproblematik med tillägg av de mänskliga rättigheterna föddes ”Ungas väg för ökad makt och frihet”(vad som senare skulle till att bli ”Fyrbodal Youth Embassy”). Ett projekt som syftade till att förbättra integrationen av tredjelandsmedborgare och deras behov genom att arbeta direkt med framförallt de unga i denna grupp inom projektet. Meningen var att arbetet skulle resultera i ökad förståelse för kulturella skillnader och varje individs demokratiska fri och rättigheter i Sverige. Genom utbildning och motivering för att kunna ta avstånd från bland annat hedersförtryck och istället arbeta för jämställdhet och på så sätt bli ambassadörer. Detta skulle ge dem chansen att ta makten över sina liv och bryta sig fria från sina utanförskap. Utvecklingen slutade inte där utan har fortsatt genom hela projektets gång. Bland annat så har ämnet ”HBTQ” tillförts för att öka kunskapen kring sexualitet och könsroller för att skapa förståelse där förakt en gång funnits.

1B. Problembild.

Bilden vi fick vid denna tid grundades utifrån statistik från SCB, där vi kunde se att det i vårt upptagningsområde fanns ca 29 000 ungdomar mellan 16-24år. En del av dessa ungdomar hade utländsk bakgrund, d.v.s. antingen är de själva utrikes födda eller så är de födda i Sverige med båda föräldrarna utrikes födda.

I Fyrbodal skulle beräkningarna enligt rapporten ”Det är bättre att stämma i bäcken än i ån” av Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, 2008-02-20, innebära att 13 % av 29 000 ungdomar, d.v.s. 3 770 riskera att hamna i ett utanförskap. Om man sedan tittar på ungdomar som är utrikes födda, så varierar antalet mellan kommunerna, men ett medelvärde är ca 10 % av ungdomsgruppen. Detta skulle för Fyrbodal inneburit 10 % av 3 770 ungdomar, d.v.s. 377 st.

Se ytterligare statistik i ursprungliga projektansökan.

1C. Behovsanalys.

Behovet av goda förebilder för byggandet av egenmakt visas tydligt i informationen ovan då kostnaden för endast en person i utanförskap kostar kommunen ca 12,5 miljoner kronor. Om vi utgår från statistiken från SCB så skulle alltså kommunerna gemensamt betala minst 4,7 miljarder kronor för deras utanförskap. Detta bara för dem med utländsk bakgrund, om vi innefattar alla i vår målgrupp (3770 stycken) så kan vi istället räkna på 500 ungdomar och får då istället fram en livslång kostnad på 6,3 miljarder kronor för dessa. Behovet av värdegrundsarbetet visade sig i förstudien genom samtal med de medverkande kommunerna i Fyrbodal där både skolelever och personal. De behov som framträdde tydligast under förstudien var.

- Opinionsbildning bland unga och vuxna för att få till stånd attitydförändringar.
- Behov av förebilder, andra unga som arbetar för att främja delaktighet.
- Förebyggande insatser, utbildning och implementerandet av nya värdegrunder.
- Mer kunskap till personal och övriga i samhället som konfronteras med problematiken.

2. Projektupplägg

Följande punkter är utvalda metoder som använts inom projektet genom samtliga arbetstillfällen

- Vi har utgått och fokuserat på arbetsmetoden dialog, i föreläsningar, dialoggrupper samt fältarbete för att nå ut till de medverkande då de lättare känner sig delaktiga och därför öppnar sig på ett annat plan när de involveras på detta sätt.
- För att skapa flexibilitet och bredda vår publik så har vi eftersträvat etnisk mångfald inom projektet utifrån de 7 grunderna i den svenska diskrimineringslagstiftningen för att i första hand ge en trovärdig och rättvis samhällssyn när vi möter våra målgrupper.
- Detta har även hjälpt under dialoggrupper som fokuserats på främlingsfientlighet då vi kunnat byta ut våra dialoggruppsledare under den pågående perioden för att till en början succesivt öka deras förståelse och sedan arbetat på deltagarnas tolerans och acceptering av våra ambassadörer med annan etnisk bakgrund vilket har gett mycket goda resultat.

3. Projektets genomförande

3A. Översiktlig beskrivning av genomförandeprocessen, särskilda problem och hinder respektive goda lösningar och framgångsfaktorer.

Projektet har följt sin planering mycket väl i sin genomförandeprocess och inga avvikelser har förekommit. Man har sammanlagt genomfört målet för föreläsningar och dialoggrupper angivet i projektansökan, hållit seminarier till 905 personal, 8539 personer från diverse verksamheter varav 2235 av dem har gått våra dialoggrupper. Vi har också träffat drygt 2000 personer i offentliga sammanhang som mässor, debatter, festivaler, mm. Vi har utöver det här, högtidligt diplomerat 29 unga ambassadörer. Det är sammanlagt 13 av 14 kommuner i Fyrbodal som aktivt medverkat inom projektet. *Se bilaga ”Sammanställning för antal ungdomar och personal som F.Y. Embassy har träffat i Fyrbodal perioden: Maj 2010-juni 2012.”*

Mycket tidigt i projektets början var det tydligt att man inte hade lyckats lika bra och nå så många ungdomar om man enbart riktade in sig på tredjelandsmedborgare. Dessutom hade inte projektets syfte med integration varit lika trovärdigt heller om man enbart hade välkomnat deltagare från annat ursprung än svensk. I och med denna strategi har man lyckats attitydförändra och skapat ett bättre klimat för många fler ungdomar. De som medverkat i våra dialoggrupper upplever att de har utvecklats som personer och nu fått nyckeln till att kunna tänka själva och besluta vilka värderingar de vill leva efter. Därmed har projektet lyckats med att öka egenmakten för många ungdomar som var en huvuddel av projektet. *Se bilaga ” Delrapport 5 samt 6 ” från vår externa utvärderare.*

Särskilda problem och hinder som man upplevt under projektets gång är att man i vissa kommuner inte var lika engagerade att delta för att sprida projektet och vad man kunnat erbjuda, detta har i vissa fall berott på att tjänster har av- och tillsatts. Andra hinder för projektets genomförande har i vissa fall varit språket, men med hjälp av de diplomerade ungdomarnas mångfald och språkkunnighet har detta löst sig på bästa sätt. Ett motto som tydligt genomsyrat hela projektets arbetsgång är att vi ser inte problem eller hinder utan vi ser bara lösningarna. De tillfälliga problem och hinder vi stött på har man löst på ett effektivt och smidigt sätt. Ett exempel på detta är t ex när de unga ambassadörerna hållit föreläsningar eller lett dialoggrupper i grupper som de upplever är mindre mottagliga för deras budskap har man sett till att ha ett mer öppet samtalsklimat i form av kroppsspråk och kläder samt att tillåta alla uttrycka sina åsikter (vilket vi alltid gör) men när man stöter på åsikter av mer rasistisk form har dessa bemötts med frågor för att kunna åstadkomma en attitydförändring, inte en föreläsning om hur det ”ska” vara.

Goda lösningar och framgångsfaktorer är att man såg att behovet i kommunerna av den kunskap de unga ambassadörerna innehar var stort så har man utöver att enbart fungera som unga ambassadörer som leder föreläsningar och dialoggrupper, har man börjat arbeta som mentorer för nyanlända och verksamhetsutvecklare. Behovet är stort för denna typ av kompetens som projektet lär ut och vårt genomförande har lyckats med goda resultat. Projektet har alltså inte bara växt och uppmärksamrats i Fyrbodals område utan i Västra Götalands, nationellt och internationellt. Våra framgångsfaktorer vilar på grundstenarna engagemang och intresse hos såväl projektägare, styrgrupp, projektledare och våra unga ambassadörer. En tydlig framgångsfaktor är att skapa ett brett samverkansområde och en tydlig kommunikation och ståndpunkt i de mänskliga rättigheterna och Allas lika värde. Att se till att de unga ambassadörerna känner uppskattning samt att deras arbete är en viktig insats

för samhället har de tagit sitt arbete på stort allvar och med ett stort engagemang. Efterfrågan efter fortbildning och mer kunskap har ständigt lyst igenom vårt projekt och har erbjudits på bästa möjliga sätt.

3B. Former för målgruppens deltagande i planering och genomförande samt bedömning/utvärdering av projektets resultat.

Målgruppens deltagande i planering och genomförande har byggts systematiskt utifrån större möjligheter för blivande ambassadörer att delta demokratiskt i beslut kring verksamheten, metod, mm. Blivande ambassadörer har getts en helhetsbild över den politiska kontra tjänstemanaorganisation för att tydliggöra vikten av en stark politisk förankring inför ett genomförande och inte minst en överlevnad i framtiden.

De unga ambassadörerna är delaktiga i stort sett i alla moment i projektet. De unga ambassadörerna har även deltagit i skrivandet av denna slutrapport.

I praktiken har det sett ut som så att de unga ambassadörerna har fått möjlighet att delta under redovisningstillfällen till de politiska beredningar/råd som vi får träffa runt om i kommunerna. De diplomerade unga ambassadörerna får också uttrycka sin åsikt om huruvida de kan jobba och inte jobba, samt deras åsikt kring vad som behöver utvecklas och kompletteras i metod/upplägg. Inte minst har man tagit till godo på de personliga och individuella kunskaper de själva besitter på och sett till att dessa används för att t ex utveckla projektets upplägg och former för arbetssätt. Givetvis beror målgruppens deltagande på den enskilda individens eget intresse och engagemang, men de som visat intresse för detta har växt på så många sätt inom projektet bl.a. har två ambassadörer praktiserat inom det, och 4 har fått fast/projektjänst. De har under projektets gång skett en öppen kommunikation med målgruppen t.ex. i form av APT-möten. Vidare så sker föreläsningar och dialoggrupper på efterfrågade ämnen inom de mänskliga rättigheterna för att bekämpa de problem som behövs i respektive kommun och skola.

De ungdomar som genomfört vår utbildning har gett positiv respons och utvärdering på det. Man har växt som människa, fått mer kunskap och har fått en ökad rätt att bestämma över sitt eget liv. Majoriteten av deltagarna är mycket nöjda, endast ett fåtal har uttryckt ett missnöje över att man inte jobbar tillräckligt mycket då föreläsningar och dialoggrupper ofta sammanfaller med övrig skola/arbete och där kan det ibland krocka. Den externa utvärderingen visar att deltagarna är mycket adekvata att leda en dialoggrupp, att majoriteten är mycket nöjd med den utbildning som de genomgått, att efterfrågan på fortbildning är stor samt att projektet uppfyllt sitt mål om egenmakt. *Se bilaga ” Delrapport 8 ” från vår externe utvärderare.*

3C. Medverkan från projektets projektpartner (vad de konkret har bidragit med ifråga om kompetens, ekonomiska resurser, arbetsinsatser mm). Eventuell samverkan med andra projekt inom integrationsfonden eller angränsande program

3D. Genomförda insatser för att synliggöra projektet och sprida era erfarenheter och resultat inom och utanför den egna organisationen.

Under hela projektets arbetsprocess dokumenteras allt för att synliggöra projektet och för att sprida våra resultat inom och utanför vår egen organisation. Vi finns bl.a. på Facebook där man tydligt kan följa vårt arbete, vi har gjort två egna filmer med de unga ambassadörerna själva som berättar om det arbete vi utför, varav en är översatt till engelska och flera språk inklusive teckenspråk för att kunna sprida vårt budskap och vårt arbete internationellt. Denna DVD film är märkt med vår logga tillsammans med ESF:s logga och delats ut vid väl valda tillfällen exempelvis under Almedalen. Hela tiden så uppdateras våra upplägg, vi ser till att hålla alla våra broschyrer och material i ett uppdaterat skick och framförallt så anpassas våra broschyrer efter ändamål. Ett exempel på detta är att när man efterfrågades att föreläsa på grundskolan så arbetade man fram en broschyr med vilka mål enligt skolverket som projektet hjälper till att uppfylla.

Inom projektets genomförande finns även en fältverksamhet där vi deltar på de stora festivalerna inom Fyrbodals- samt Göteborgsområdet. Projektet har fått stor uppmärksamhet i media och därmed sprids vårt budskap och resultat också. Inom vår fältverksamhet har material som mintaskar, rollers och visitkort utvecklats för att underlätta synligheten för projektet. Man har t ex även alltid arbetskläder på sig vid varje arbetspass för att ytterligare uppfylla detta mål. Vidare så har ledningen även aktivt spridit vårt budskap och deltagit i diverse konferenser och mässor för att ytterligare synliggöra vårt arbete.

Vi jobbar också aktivt med att fortsätta förankra projektet inte minst nationellt och bjuder in oss själva till olika kommunalförbund och beredningar/utskott.

4. Resultat och erfarenheter.

4A. Sammanfattande redovisning och bedömning av projektets genomförande och resultat i förhållande till projektmål, relevanta program mål/indikatorer samt särskilda prioriteringar. Redovisningen av genomförda aktiviteter skall vara jämförande och kopplad till lägesrapporter och ansökan. Ev. svårigheter att visa vilka projektaktiviteter direkt riktade till tredjelandsmedborgare skall kommenteras.

SAMT

4B. Bedömning av om, och i så fall på vilket sätt, projektet bidragit till att introducera, vidareutveckla och tillämpa Europeiska unionens elva grundprinciper för integration. Bedöma effekter på lärande och kunskapsuppbyggnad inom den egna organisationen och hos (andra) nyckelaktörer

Projektet har i första hand valt att arbeta utifrån tre av US:s elva grundläggande principer för integration som relevanta program mål:

Nummer fyra: därför att det är nödvändigt att skapa förståelse hos tredjelandsmedborgare för värdlandets historiska utveckling, kultur, socioekonomiska förhållanden och grundläggande värderingar om denna grupp skall kunna inkluderas i det samhälle de är en del av.

Nummer sju: därför att det är viktigt att ungdomar möts över etniska gränser och kulturella barriärer och får till stånd en interkulturell dialog. Projektet kan ses som en bildningsprocess för alla inblandade som främjas aktivt deltagande och samspelet mellan nyanlända invandrare och övriga grupper i samhället, såväl invandrare som infödda.

Nummer nio: dialog och föreläsning kommer att ske på olika platser för att nå ut till och förena olika grupper i samhället. Vi kommer att ta del av kunskaper från de ideella invandrarföreningar som finns, för att nå ut till olika grupper, samt förankra arbetet i projektet. Hela tanken med projektet är att utbilda målgruppen för att skapa goda förebilder.

Processerna bygger på empowerment-strategier där ungdomarna efter utbildning och diplomering ska ha skapat en kunskaps- och värderingsbas att användas lokalt i Fyrbodals kommun – unga till unga. Ambassadörerna agerar i skolor på fritidsgårdar, i lokala föreningar och i elevråd.

Metod och upplägg i projektet har arbetats med utgångspunkten i Mänskliga rättigheter och svenska diskrimineringslagstiftning. För att öka förståelse till samhällsskillnader har projektets metod belyst bland annat skillnaden och likheter mellan ursprungslandets kontra värdlandets samhällsstruktur som i sin tur är ett makro resultat av en mikro aktör i samhället nämligen varje individ. Vi belyser att det är upp till varje individ att bryta destruktiva mönster och börja vara delaktig att bygga ett demokratiskt samhällssystem.

Alla träffar med målgruppen bygger på dialog och ger utrymme till varje individ att växa och känna sig delaktig.

Målet för projektet var att höja kunskapsnivån i allmänhet bland deltagarna i projektet, att sprida opinion och skapa attitydförändringar där det finns kulturella mönster som motstrider EUs grundprinciper, att fånga upp och engagera enskilda ungdomar, som riskerar att hamna i ett utanförskap och därigenom skapa ett egenvärde och en meningsfull tillvaro för dem.

Projektet hade i sin ansökan prioritering 1: Genomförande åtgärder som syftar till att praktisk tillämpa de gemensamma grundprinciperna för integrationspolitiken för invandrare i Europeiska unionen med åtgärd 5, Egenmakt: Syftet med åtgärden är att använda egenmaktstrategier och metoder, bland annat för att öka tredjelandsmedborgares engagemang i integrationspolitik och integrationsarbete i samhället på alla nivåer. Det är också angeläget att komplettera och förbättra introduktionsprogram för nyanlända genom att engagera de som tidigare invandrat i introduktionsprogrammen.

Den sammanfattande redovisningen och bedömningen av projektets genomförande och resultat i förhållande till ovanstående projektmål, relevanta program mål/indikatorer samt särskilda prioriteringar har följts mycket bra. Projektet har följt sin planering mycket väl i sin genomförandeprocess och inga avvikelser har förekommit. Man har sammanlagt genomfört målet för föreläsningar och dialoggrupper angivet i projektansökan, hållit seminarier till 905 personer, 8539 personer från diverse verksamheter varav 2235 av dem har gått våra dialoggrupper. Vi har också träffat drygt 2000 personer i offentliga sammanhang som mässor, debatter, festivaler, mm. Vi har utöver det här, högtidligt diplomerat 29 unga ambassadörer. Det är sammanlagt 13 av 14 kommuner i Fyrbodals kommun som aktivt medverkat inom projektet. *Se*

bilaga "Sammanställning för antal ungdomar och personal som F.Y. Embassy har träffat i Fyrbodal perioden: Maj 2010-juni 2012." Därmed har man också uppfyllt de mål som man har angivit i sin ansökan.

Vidare så har projektet även genomfört aktiviteter som inte var med i projektets ansökan då efterfrågan på våra tjänster och behovet av mer växte väldigt mycket i projektets sista del. De unga ambassadörerna har även fungerat som mentorer för ensamkommande flyktingbarn, samhällsorienterare och projektutvecklare. Den utvärdering vi fått har varit enbart positiv och allt detta har visat på att projektet lyckats uppfylla alla särskilda prioriteringar och mål på ett mycket tillfredställande sätt. Övrig redovisning av resten av detta dokument styrker detta.

Redan tidigt i projektet var det klart att detta inte enbart skulle riktas till tredjelandsmedborgare då samtliga kommuner såg ett behov hos alla ungdomar mellan 16-24 år men också för att om man riktade sig till alla kände sig ingen målgrupp träffad utan integrationen och mottagandet av vårt budskap blev bättre då. Därför har det varit svårt i sin helhet att visa vilka projektaktiviteter som direkt riktade sig till tredjelandsmedborgare, men våra unga ambassadörers jobb som samhällsorienterade på IC Trollhättan är något som direkt riktat sig till tredjelandsmedborgare.

Våra unga ambassadörer samt ledningen i projektet har, enligt samtliga lägesrapporter, genomfört 84 föreläsningar, haft 174 dialoggruppsmöten, deltagit på 9 olika fältarbete, deltagit på 5 mässor, genomfört 3 stycken spetsutbildningar och deltagit på 22 olika, nämnvärda, möten. Denna sammanställning i samband med projektets ansökan, externa utvärdering och resultat visar att den sammanfattande genomförandeprocessen visat sig följa alla särskilda mål och prioriteringar och har lyckats genomföra projektets ambitioner på ett tillfredställande sätt.

4C. Väsentliga (bi-)effekter t.ex. i form av nya samverkanskonstellationer, nätverk etc.

Utöver den verksamhet som var tänkt i projektansökan som vi lyckats med där en samverkan mellan 13 av 14 kommuner i Fyrbodal är gjord i form av styrgrupper och projektets arbete i kommunerna så har det även bildats samarbete med en fritidsgård i Mellerud (Stinsen) där en av våra unga ambassadörer nu fungerar och arbetar som både ung ambassadör och verksamhetsutvecklare. Vid en introduktionsenhet för nyanlända invandrare i Trollhättan Introduktionscentrum (IC) har ett samarbete skett där unga ambassadörer hyrts in som samhällsorienterare och genomgått utbildning för detta. Vidare så har projektet ett stort nätverk med HBTQ-festivalen i Göteborg, där nu hela Uddevalla kommun medverkar. På efterfrågan av mer behov för att öka integrationen i olika kommuner, har projektet samarbetat med boende för nyanlända. Samarbetet startar med att hålla föreläsningar och dialogmöten till personalen om olika kulturkrockar och hur en interreligiös-kulturell dialog fungerar för att sedan börja arbeta med de nyanlända. Våra unga ambassadörer har på efterfrågan även fungerat som mentorer för nyanlända och visat sig adekvata för detta jobb. "Unga till unga" är en arbetsform som visat sig vara mycket framgångsrik då det tycks vara så att åhörare och deltagare är mer benägna till en öppen dialog om man kan känna en samhörighet med de som leder en dialoggrupp eller håller i en föreläsning. Detta är bara några exempel på de nya samverkanskonstellationer och nätverk som är väsentliga effekter av projektets arbete. Utöver

detta så har ledningen deltagit på mässor och konferenser nationellt och vårt arbete har uppmärksamats stort där man fått många efterfrågningar på samverkan och nätverk för vidare utbildning och arbete.

Sammanfattningsvis har projektet utfört arbete i de olika kommunernas ungdomsskolor, folkhögskolor, fritidsgårdar, i trossamfund, hos personal på kommunal nivå, på festivaler, mässor och introduktionscentrum samt företagare. För att citera några av de personer som tagit del av vårt arbete är chefer, folkhälsosamordnare, flyktingsamordnare, lärare, jobbcoacher, samordnare för hedersrelaterat våld, personliga assistenter, integrationssamordnare, jobbcoacher, samordnare för hedersrelaterat våld, personliga assistenter, jourkvinnor, tillståndsenheten, elever från högstadiet till komvux, ambassadörer för F.Y. Embassy, föräldrar, skolrektorer, socialsekreterare, företagare samt Sveriges integrationsminister Erik Ullenhag och statssekreterare Jasenko Selimovic. Projektet har en återkommande kontakt med representanter från socialdepartementet.

4E. Erfarenheter som rör eventuell målgrupps-medverkan i bedömning/utvärdering av projektets genomförande och resultat.

Den externa utvärdering som kontinuerligt gjorts visar tydligt de erfarenheter som rör eventuell målgrupps-medverkan i bedömning/utvärdering av projektets genomförande och resultat, nämligen de ungdomar som medverkat på projektets dialoggrupper och spetsutbildningar.

Dialoggrupperna verkar vara den del som berört ungdomarna mest, många uttrycker att det är det bästa dem varit med om och tycks den huvudsakliga attitydförändringen skett. De ambassadörer som leder dessa dialoggruppsmöten är väl lämpade att leda dessa, utvärderingen har visat att det är bra att ungdomar talar med ungdomar. Det har också visat sig att dialoggrupperna är viktiga i processen fram till diplomerings eftersom att den största förändringen samt kunskapen sker här. Dock har det i vissa grupper verkat som att killarna ibland är mer aktiva än tjejerna och det är viktigt att beakta genusperspektivet.

Ungdomarnas egna, sammanfattande, utvärdering är att många har fått uppdrag och träffat ett stort antal andra ungdomar. Man är stolt över sitt uppdrag och brinner för de frågor som projektet driver. Vidare frågor man kan ställa sig är hur ska man se till att alla diplomerade ungdomar åtar/får sig uppdrag? Detta har t ex försökt lösas genom att leda vissa dialoggrupper på kvällen. Ambassadörerna efterfrågar mycket fortbildning och detta är något som ledningen i projektet ständigt arbetar efter, t ex hålls kontinuerliga APT-möten, man har vid två tillfällen deltagit på Arkan Assads föreläsningar och erbjuds föreläsningar om fördjupningar inom ämnena. Ungdomarna kan alltid vända sig till ledningen för personlig hjälp och tips gällande sitt arbete.

De unga ambassadörerna säger sig vara mycket nöjda med sin utbildning fram till diplomerings enligt utvärderingen. Utbildningen som ges följer projektplanen angivet i ansökan och fungerar väl. Det uttrycks att projektet är ett viktigt demokratiarbete och hjälper till med självutveckling för ungdomarna själva som sedan sprider detta som ringar på vattnet

till andra ungdomar. Deras eget intresse och engagemang lyser igenom starkt under deras arbete och detta är en av framgångsfaktorerna för projektet.

Den externa utvärderingen visade också att dialoggrupperna verkligen fungerade som en dialog för medverkande ungdomar då det inte var ledarna själva som pratade mest utan de medverkande ungdomarna. Det har uttryckts särskilt positivt att ungdomarna känner att ”det är okej” att få uttrycka sig om allt, även tabubelagda ämnen.

4F. Resultat/Effekter, konstaterade eller förväntade, av genomförda insatser för spridning och påverkan utifrån projektets resultat, erfarenheter och goda exempel. Finns planer och beslut om hur man inom er egen organisation ska ta tillvara projektets resultat i den ordinarie verksamheten? Hur bygger man i så fall vidare på projektets erfarenheter?

Vi har redan från start på vårt arbete förväntat oss effekt i form av attitydpåverkan hos personer vi möter. Däremot har vi med mycket glädje upplevt ett större resultat än sådant. Vi har kunnat i tidigt skede upptäcka ungdomar som visar destruktiva beteendemönster. Tack vare våra skickliga unga ambassadörer har vi kunnat erbjuda ungdomar i fara råd och vägledning. Resultaten har inte stannat på individnivå men även på kommun och länsnivå. Med de resultaten vi har uppnått ute i verksamheterna har vi kunnat lyfta problematiken på kommunivå och jobba i vissa kommuner över förvaltningsgränserna.

I vår organisation har det skett en del förändringar under arbetets gång. Utöver att vi har fått gehör för den uppmärksammade problematiken, jobbar kommunen mer målmedvetet med frågor om allas lika värde. Vi har lyckats lyfta frågan politiskt och har för avsikt att implementera ett annat tänk när det gäller samhällsproblematik i stort med start på kommunnivå och senare på läns och nationell plan.

4G. Bedömning av förutsättningar för vidare spridning av de metoder/modeller etc. som utvecklas inom projektet, t. ex. med hänsyn till kostnader/kostnadseffektivitet och visat intresse/efterfrågan från tänkbara användare och berörda beslutsfattare.

Det har varit ett privilegium nämligen att sätta igång med ett arbete som redan är förankrat och beslutat av beslutsfattarna i 13 kommuner. Vårt arbete har varit mycket efterfrågat. Verksamheter som vi har mött har haft ett fortsatt samarbete med oss. Den goda förankringen i tidigt skede tillsammans med vår fungerande metod har gett oss utmärkta förutsättningar för att kunna kartlägga behov och även visa vad vi ”går för”. Så, vi satte igång med att utveckla vår metod för att nå ut till flera aktörer/kunder och beslutsfattare.

5. Slutsatser och förslag

5A. Viktiga lärdomar, resultat samt produkter att tillvara för fortsatt/reguljär verksamhet.

Drivet för att få projektet att stå på egna ben rent ekonomiskt kan ha en negativ effekt då fokus hamnar någon annanstans än på själva arbetet och kvaliteten tappas. Vi har genomfört två insatser specifikt riktade till de kategorier av tredjelandsmedborgare som ingår i

integrationsfondens slutliga målgrupp och dessa är mentorskap och samhällsinformation. Mentorskapet har visat sig vara mycket positivt då vi kan komma allt djupare i dessa frågor och få fram ett mer tydligt resultat. Mångfalden av språk inom projektet har också varit en av de faktorer som gjort projektet framgångsrikt då vi med 14 olika språk inklusive teckenspråk kan nå ut till en bred publik och genomföra vårt arbete i större omfattning än vad vi annars kunde ha gjort. Vår flexibilitet som bland annat språken ger men även genom att vi anpassar våra upplägg enligt behov har bidragit ytterligare då man når ut lättare med rätt budskap format för åhöraren.

Ett hotande hinder som vi inte kan undkomma i projektet är möjligheten av utfall från ambassadörgruppen då vi är många individer på olika nivåer i livet.

Projektorganisationen har inte fungerat enligt önsketänkande. Styrgrupp samt andra instanser i organisationen har inte tagit sina ansvarsroller på allvar! Vi behöver tänka om med nya ögon och utifrån nuvarande erfarenheter vid bildandet av en ny organisation.

Se bilaga ” Sammanfattning, processutvärdering ” från vår externa utvärderare.

5B. Eventuella lärdomar, positiva som negativa samt resultat och produkter som Ni bedömer vara möjliga och angelägna att ta tillvara i fortsatt verksamhet inom och utanför den egna organisationen. Möjligheter respektive hinder för att genomföra insatser specifikt riktade till de kategorier av tredjelandsmedborgare som ingår i integrationsfondens slutliga målgrupp.

Vi har för det mesta upplevt möjligheter när vi har genomfört insatser som är riktade till de tredjelandsmedborgare som ingår i integrationsfondens slutliga målgrupp. Vi har i ett tidigt skede haft en tydlig strategi beträffande vår rekrytering på de blivande ambassadörerna. Vi har haft fokus på att få så många olika etniciteter, språk samt religionstillhörighet representerade bland våra unga ambassadörer. Detta har varit avgörande för att vi ska kunna nå ut till så många så möjligt och sist men inte minst utveckla en metod som är matnyttig för alla de vi möter.

Vi har såklart upplevt motstånd och hinder. De har inte varit många men ändå tagit en del krafter att förebygga. Motstånd har för det mesta visats av verksamheter, organisationer som har känt sig hotade av vårt arbete. De har upplevt våra resultat som hotfulla för sin egen överlevnad. Eftersom de ambassadörer fungerar efter anställning som konsulter blir de ett hot på marknaden och kan ta jobb från andra!

Vi har också upplevt en del motstånd från vissa grupper av personer vi har mött som har en tendens av fanatiska åsikter kopplad för det mesta till sina religiösa uppfattningar. Däremot har vi kunnat efter ett par träffar kunna överbygga känsligheten och tabukänslan hos dessa personer om att prata om vissa ämnen som till exempel rätten till sin egen kropp mm.

5C. Om möjligt, återge här eller i föregående avsnitt de viktigaste resultaten och slutsatserna från den externa utvärderingen

Se Bilaga: ”Sammanställning Processutvärdering” från vår extern utvärderare

A. Aktivitet/delprojekt för avgränsad grupp av deltagare	Antal deltagare							Kommentarer och förtydliganden
	TOT	varav (exempel)						
		Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	
Beskriv kortfattat typ av aktivitet, målgrupp, omfattning och tidsperiod (ex:"10 x 3 timmar samhällsinformation och medborgarkunskap för deltagare i alfabetiseringsundervisning, sept-nov 2009)								
Dialogmöten 32*1,5h (högstadiееlever) = 48h	320	x	x					Med fokus på Demokrati och Integration
Dialogmöten 72*2h = 144h	720	x	x					Med fokus på Mänskliga rättigheter, integration och främlingsfientlighet
Dialogmöten med enbart tjejer 14*2,5h = 28h	120	x	X					Med fokus på det egna värdet samt könsroller
Dialogmöten med gymnasieelever 20*4h = 80h	420	x	x					Med fokus på Främlingsfientlighet
Spetsutbildning 1, 2 heldagar*3 helger	7	x	x					
Spetsutbildning 2, 2 heldagar*3helger	11	x	x					
Spetsutbildning 3, 2 heldagar*3 helger	12	x	x					
Dialogmöten, arbetslösa ungdomar 4*4h = 16h	80	x	x					Med fokus på Främlingsfientlighet
Dialogmöte 1*8h = 8h	80	x	x					Med fokus på religion
Dialogmöte 31*8h (Möten med nyanlända tredje landsmedborgare i form av samhällsorientering enligt den Svenska förordningen. Vi har träffat samma deltagare i drygt sex veckors period, därav antal timmar 248h.)	465	x	x					Med fokus på samhällsinformation och Eus 11 grundprinciper för integration

B. "Öppna" projektaktiviteter (se instruktionen) Beskriv kortfattat typ av aktivitet, syfte och målgrupp (ex: "dialogseminarier som inslag i lärarutbildning")	Antal deltagare (ca)	Kommentarer och förtydliganden (Ex: "Medverkande från 7 olika tillfällen. Sammanlagt 140 inbjudna varav 89 infann sig. Stor uppskattning från de flesta deltagare.")
Lärarseminarier/personal	905	
Elevseminarier	5124	
Öppna seminarier	3415	
Offentliga sammanhang (Debatter, festivaler, fältarbete, mässor,mm)	Ca 2000	

Slutrapport sammanställd av:

Alexandra Davidsson

Ung ambassadör F.Y.Embassy

Christoffer Karlsson

Ung ambassadör F.Y.Embassy

Slutrapport godkänd av:

Rita Paulsson Svensson

Projektledare F.Y.Embassy